

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 1074

din 28 noiembrie 2012

Prin nota nr. 3782/IJ/1139/DIP/30036/ST/2012, Inspecția judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii cererea domnului prim-procuror Oană Ilie Olivian, din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Aiud, de apărare a reputației profesionale, ca urmare a publicării în ziarul electronic Anchete online din 10.09.2012 a unui articol de presă care i-a afectat imaginea și prestigiul profesional.

Analizând nota Inspecției judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

Prin cererea formulată domnul prim procuror a arătat că, în cadrul articolului de presă publicat online la data de 10.09.2012 de ziarul electronic Anchete online, intitulat „D.N.A. a dejucat încercarea unui procuror de a-l elibera pe afaceristul _____ din închisoare” au fost formulate comentarii denigratoare cu privire la pregătirea și profesionalismul său, fiind puse în discuție concluziile de admitere a cererii de liberare condiționată a condamnatului _____ cu scopul de a induce opiniei publice ideea că îl favorizează pe omul de afaceri din județul Sibiu.

Domnul procuror mai susține că realizatorul articolului, pentru a sublinia încă o dată legătura ce există între magistrat și condamnatul _____ face referire la

ultima declarație de avere, în sensul că deține două case în Sibiu, astfel că mesajul construit emis în spațiul public este acela al pilei din justiție existentă în Sibiu.

Ca urmare a sesizării domnului procuror, Inspecția Judiciară a efectuat verificări, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. 1 și 2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, art. 30 alin.1, 2 și 3 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, și cu dispozițiile cuprinse în Hotărârea nr.404/2006 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, acestea fiind consemnate în raportul nr.3782/IJ/1139/DIP/2012.

Din cuprinsul actelor atașate cererii menționate, rezultă următoarea situație de fapt:

În cadrul articolului din 10.09.2012 jurnalistul a făcut comentarii cu privire la profesionalismul domnului prim procuror și conexiunea cu omul de afaceri din

În acest sens s-a susținut că „... demonstrează încă o dată că mai are pile în justiție (...) Fapt fără precedent, prim – procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Aiud, Olivian Oană, s-a prezentat în instanță și a anunțat că procurorii nu mai fac recurs (...) Olivian Oană nu avea ce să caute în sala de judecată, iar parchetul trebuia reprezentat de un procuror DNA. Pana la urma, DNA a aflat de situație și a făcut recurs, însă îl va cerceta pe Olivian Oana (...)”.

„(...)Potrivit ultimei declarații de avere, procurorul Oană deține două case în Sibiu(...)”

Printr-o sentință penală pronunțată de Curtea de Apel Constanța, a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni de corupție prevăzută de Legea 78/2000, la 1 an și 6 luni închisoare, cauză instrumentată de D.N.A - Serviciul Teritorial Alba Iulia.

Condamnatul a început executarea pedepsei la data de 26.04.2012 urmând să expire în termen la data de 25.10.2013.

După executarea unei treimi din durata pedepsei de către condamnat, constatând întrunirea condițiilor legale, Comisia de propuneri din cadrul Penitenciarului Aiud a formulat cerere prin care a solicitat liberarea condiționată a condamnatului.

Cererea înregistrată de Judecătoria Aiud sub _____, a fost admisă prin sentința penală _____ pronunțată în ședință publică, apreciindu-se că sunt îndeplinite dispozițiile art. 59 Cod penal.

La data de 05. 09.2012, în ședința de judecată a participat, în calitate de procuror, la toate cele 45 cauze aflate pe rolul instanței, conducătorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Aiud, care a formulat concluzii de admitere a cererii.

Conform art. 67 alin. 2 și art. 68 din Legea 304/2004 republicată, procurorul este liber să prezinte în instanță concluziile pe care le consideră întemeiate, potrivit legii, ținând seama de probele administrate în cauză, putând să exercite în condițiile legii, căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești pe care le consideră netemeinice și nelegale.

Prin petiția din 06.08.2012, avocatul condamnatului a solicitat conducerii Parchetului de pe lângă Judecătoria Aiud să-i comunice dacă înțelege să declare recurs împotriva sentinței penale mai sus menționată, cerere ce nu produce consecințe juridice, nefiind suspensivă de executare a pedepsei de 1an și 6 luni închisoare.

La data de 07.09.2012 apărătorului i-a fost înmănată adresa nr. 1042/III/2/2012 emisă de Parchetul de pe lângă Judecătoria Aiud, din cuprinsului căreia rezultă că, nu se exercită calea de atac, aspect concluzionat în urma examinării în ședința de analiză a soluțiilor pronunțate de Judecătoria Aiud.

Considerând necesar, în termenul de recurs de trei zile, conform nomelor de drept comun și în condițiile prevăzute de lege, procurorii din cadrul D.N.A - Serviciului Teritorial Alba Iulia au declarat recurs împotriva sentinței penale _____, calea de atac fiind respinsă, ca nefondată de Tribunalul Alba - Secția penală, la data de 01.10.2012.

În considerarea rolului mass-media, Codul deontologic al ziaristului, adoptat de Clubul Român de Presă, impune jurnalistului datoria primordială de a relata adevărul, indiferent de consecințele ce le-ar putea avea asupra sa, obligația de a da publicității numai informațiile de a căror veridicitate este sigur, după ce în prealabil le-a verificat, cel puțin din două surse credibile. Ziaristul nu are dreptul să prezinte opiniile sale drept fapte, știrea trebuind să fie exactă, obiectivă și să nu conțină păreri personale.

În exercitarea dreptului la liberă exprimare, presa trebuie să acorde atenție deosebită selectării informațiilor și a modalităților prin care acestea sunt prezentate, astfel încât să nu depășească limitele dreptului la informare.

De asemenea, dreptul la liberă exprimare, prevăzut de art. 30 din Constituție nu poate fi exercitat cu încălcarea principiului independenței judecătorului și supunerii lui numai legii, astfel cum este statuat prin dispozițiile art. 124 din Constituție și art. 2 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată.

În respectarea principiilor consacrate prin Codul deontologic ARCA, încrederea publicului este o valoare care ar trebui păstrată ca reper și care poate fi câștigată numai prin respectarea adevărului, imparțialitate și onestitate, precum și prin garanția că se evită în orice moment inducerea în eroare a publicului sau manipularea lui.

Plenul constată însă că nu s-a dorit informarea corectă a publicului, deoarece primul procuror, conform normelor legale în materie, poate îndeplini atât atribuții de conducere cât și de execuție, ceea ce presupune și participarea la ședințele de judecată ale Judecătoriei Aiud.

Ca urmare a lipsei din organigrama Parchetului de pe lângă Judecătoria Aiud a funcției de prim procuror adjunct, ținând cont și de faptul că schema unității este incompletă, primul procuror și-a organizat activitatea astfel încât participă săptămânal, în fiecare zi de miercuri, la ședințele de judecată.

Plenul constată că și în data de 05.09.2012 domnul prim procuror Oana Ilie Olivian a participat la Judecătoria Aiud în calitate de procuror de ședință la judecarea tuturor celor 45 cauze repartizate pe două complete, iar această activitate nu a fost sporadică așa cum rezultă din mesajul construit și transmis de ziarist.

Modalitatea de expunere a jurnalistului, în sensul că „ (...) Olivian Oana nu avea ce să caute în sala de judecată”; „D.N.A(...) însă îl va cerceta pe Olivian Oana (...)”, sugestiv fiind chiar și titlul incitativ al articolului (titlu-formulă), procedeu utilizat, în general, de presa de senzație „D.N.A. a dejucat încercarea unui procuror de a-l elibera pe afaceristul _____ din închisoare”, a fost de natură a deturna informația de la scopul său general acceptat, astfel că, prin comentariile realizate, s-a ajuns, în final, la dezinformarea opiniei publice, inoculându-se publicului ideea că primul procuror incompetent l-a favorizat pe afaceristul _____

Plenul analizând toate actele normative ce reglementează activitatea Direcției Naționale Anticorupție, care se completează cu dispozițiile codului de procedură penală, constată că, în realizarea sarcinilor ce le revin, procurorii din cadrul acestei structuri specializate colaborează cu instanțele de judecată și parchetele de pe lângă acestea, putând, când consideră necesar, în condițiile prevăzute de lege, să participe la judecarea oricăror cereri adresate instanțelor de judecată și să exercite, în condițiile legii în cauzele instrumentate, căile de atac, chiar dacă nu au participat în ședința de judecată a acestora.

Totodată, Plenul apreciază că modul în care este analizată și prezentată de către jurnalist, într-o manieră tendențioasă, declarația de avere a prim procurorului, în sensul că acesta deține două imobile în Sibiu, a vizat, de asemenea, dezinformarea opiniei publice. Astfel, situația prezentată nu corespunde realității, verificările Inspecției judiciare reliefând faptul că magistratul are în proprietate

Pe acest fond, lipsa unei documentări profesionale, în pofida obligațiilor lor de a se documenta și de a informa corect și complet (art. 8 alin. 2 din Rezoluția nr. 1003 privind etica jurnalistică), a condus în cele din urmă, la emiterea unor afirmații nefondate și fără justificare faptică, inducându-se opiniei publice, în mod intenționat, convingerea că obținerea celor două imobile din Sibiu s-ar fi datorat unui sprijin din partea omului de afaceri din

Acreditarea ideii că magistratul, în calitate „de pilă în justiție”, l-a favorizat pe condamnat prin concluziile privind cererea de liberare condiționată, fără respectarea legii, motiv pentru care Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Alba Iulia l-a cercetat pe primul procuror, aspect infirmat chiar de unitatea specializată, are drept consecință alterarea încrederii opiniei publice în competența, independența, corectitudinea și probitatea pe care, în mod legitim, orice persoană le așteaptă de la magistrații cărora le încredințează apărarea drepturilor sale.

În condițiile în care magistrații sunt primele persoane chemate să promoveze supremația legii și statul de drept, să apere drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, comentariile negative ce l-au vizat pe domnul prim procuror, nu mai pot

constitui garanții pentru o protecție efectivă a drepturilor persoanelor încredințate justiției.

Plenul constată că, prin informațiile transmise, neargumentate factual, generate doar de propriile opinii ale jurnalistului și prin asocierea magistratului cu numele condamnatului, se pune sub semnul întrebării profesionalismul, independența și imparțialitatea acestuia, creându-se o părere publică defavorabilă atât domnului prim procuror cât și întregului corp al magistraților, în sensul că justiția este aservită unor interese și nicidecum independentă.

Reputația profesională a magistraților este definită ca fiind părerea publică, favorabilă sau defavorabilă, despre cineva sau ceva ori felul în care este cunoscut sau apreciat, fiind strâns legată de imaginea justiției ca sistem și serviciu public

Reputația profesională a magistratului este consecința modului în care acesta își exercită funcția, fiind dovada independenței, imparțialității și integrității pe care acesta trebuie să le manifeste în exercitarea profesiei.

Pentru a-și îndeplini în mod corespunzător atribuțiile, magistrații au nevoie de încrederea opiniei publice, iar această încredere ar putea fi afectată de afirmațiile de genul celor analizate, care pun la îndoială integritatea morală, independența, imparțialitatea, prestigiul primului procuror, precum și credibilitatea justiției.

Plenul reține, în contextul situației de fapt prezentate, că magistratului nominalizat i se impută, în mod explicit, comiterea unei fapte ilicite și lipsa de independență în exercitarea funcției, afirmațiile făcute în acest sens fiind de natură să influențeze, în mod negativ, opinia publică cu privire la integritatea primului procuror și să-l discrediteze, afectându-i astfel reputația profesională.

Prin urmare, este evident că, prin comentariile negative exprimate, realizatorul articolului poate influența părerea utilizatorilor și pot induce acestora o imagine deformată asupra activității și carierei profesionale a magistratului, scopul final reprezentându-l însă discreditația autorității acestuia și îndeosebi, a instituției pe care o conduce.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 35 lit. f raportat la art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admiterea cererii de apărare a reputației profesionale formulate de domnul OANĂ ILIE OLIVIAN, prim-procuror al Parchetului de pe lângă Judecătoria Aiud, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media.

Dată în București, la data de 28 noiembrie 2012

Președinte,

Judecător Alina Nicoleta GHICA

